

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ
РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

УКРАЇНСЬКИЙ
ІСТОРИЧНИЙ ЗБІРНИК
2011
(*Випуск 14*)

Київ-2011

УКРАЇНСЬКИЙ ІСТОРИЧНИЙ ЗБІРНИК – 2011 (Випуск 14)

Затверджено до друку рішенням Вченої ради
Інституту історії України НАН України

Редколегія:

Чухліб Тарас, д. і. н., головний редактор

Блануца Андрій, к. і. н., заст. головного редактора

Андрощук Олександр, к. і. н., голова Ради молодих вчених ПУ НАНУ

Блащук Світлана, к. і. н., відповідальний секретар

Ващук Дмитро, к. і. н.

Даниленко Віктор, член-кор. НАНУ, д. і. н., проф.

Гуржій Олександр, д. і. н., проф.

Рубльов Олександр, д. і. н., проф.

Віднянський Степан, д. і. н., проф.

Касьянов Георгій, д. і. н.

Сарцевічене Йоліта, к. і. н. (Литва)

Кукса Олександр, к. і. н. (Білорусь)

Редакційна рада:

Смолій Валерій, академік НАНУ, д. і. н., проф., голова ради

Реєнт Олександр, член-кор. НАНУ, д. і. н., проф.

Кульчицький Станіслав, д. і. н., проф.

Леп'явко Сергій, д. і. н., проф.

Корзо Маргарита, к. і. н. (Росія)

Черкас Борис, к. і. н.

Збірник складають праці молодих вчених Інституту історії України НАН України, інших наукових і освітніх вітчизняних та зарубіжних установ. Розкривається широке коло проблем української та всесвітньої історії з найдавніших часів до сучасності. Розраховано на викладачів, науковців та студентів. Тексти подаються в авторській редакції.

*Інститут історії України НАН України
вул. Грушевського, 4, к. 509, 01001 Київ, Україна
an_blan@mail.ru, blashchuk_sv@mail.ru*

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого
засобу масової інформації Серія КВ № 6935

© Інститут історії України НАН України, 2011

© Автори, 2011

ЗМІСТ

Історія середньовіччя і раннього часу

Чугаєва Ірина. Літопис Святослава Ольговича (спроба реконструкції)	6
Кононенко Василь. «Pacta et Constitutiones ...» між традиційним та модерним конституціоналізмом	17
Каріков Сергій. Відображення діяльності імператорської влади в німецькій політичній думці епохи конфесіоналізації (проект Лазаруса фон Швенді)	34
Петренко Ірина. Роль парафіяльних священників у здійсненні таїнства вінчання мирян у XVIII ст.	41
Маслійчук Володимир. Палійство на Лівобережній і Слобідській Україні наприкінці XVIII ст.	52

Проблеми історії XIX–XXI ст.

Леміжанська Олена. Діяльність ревізійних комісій по перевірці органів місцевого самоврядування Української Держави (1918 рік)	64
Кобрін Михайло. Діяльність польської розвідки по дискредитації білоруського національного руху під час польсько-радянської війни 1919–1920 рр.	74
Тимченко Роман. Варшавська угода 1920 р.: доля Східної Галичини	80
Разигрєв Олег. Організація діяльності державної поліції Другої Речі Посполитої (1919–1920 рр.)	89
Синяк Степан. Стан Волинського воєводства на початковому етапі державотворення Другої Речі Посполитої	103
Юсов Святослав. Біографічні стратегії соціального виживання «непролетарської» молоді і «боротьба за виш» у 1920-х рр. (На прикладі В.Голобуцького).	112
Годун Наталія. Політико-ідеологічний нагляд за кіно-театральними закладами наприкінці 1920-х – 1930-х рр.	122
Горох Микола. Іноземна валюта як джерело валютних надходжень Чернігівської обласної контори «ТОРГСИН»	131
Романець Наталя. Голод 1934–1935 рр. і репресії	138
Ляхно Віта. Стратегії поведінки мешканців Полтавської області під час здійснення примусової мобілізації до Третього Рейху (1942–1943 роки)	152
Афоніна Ірина. Антисталінське повстання 1953 р. у Східній Німеччині: внутрішньонімецький та міжнародний аспекти	164
Крупина Віктор. Скорочення адміністративного апарату УРСР 1954 р.: задум і наслідки	173

Джерелознавство та історіографія

<i>Блануца Андрій.</i> Досвід підготовки до видання археографічними науковими центрами книг записів Литовської метрики першої половини XVI ст.	186
<i>Бондар Вадим.</i> Реформа 1861 р. в історіографії	195
<i>Дзагалов Анатолій.</i> Патрикей Ницьк, как исследователь истории 1-го и 2-го Малороссийских казачьих полков	205
<i>Пазюра Наталка.</i> До історії взаємин Пантелеймона Куліша та Миколи Стороженка .	216
<i>Блащук Світлана.</i> Давньоруське право в науковій спадщині Ярослава Падоха (1920-ті – початок 1950-х рр.)	223
<i>Гончар Галина.</i> Погляди К.Г.Гуслистого на утворення української народності	230
<i>Крайнік Роман.</i> Сучасна вітчизняна історіографія радянської ідеологізації навчального процесу в закладах освіти України у перше повоєнне десятиріччя	238
<i>Кудінов Юрій.</i> Україна ранньомодерна в історіографії США і Канади (60-ті рр. XX – початок XXI ст.): теоретичні аспекти	244
<i>Сухолім Наталія.</i> Феофан Прокопович про українсько-російські відносини періоду Північної війни 1700–1721 рр.	252
<i>Петрик Артем.</i> Андрій Яковлів (1872–1955): нариси життя та діяльності	261

До джерел

<i>Ващук Дмитро.</i> Київський воевода Фридрих Пронський (за матеріалами 235-ї Книги судових справ)	272
<i>Скальський Віталій.</i> Обговорення III Універсалу у Харківській міській думі (29 листопада та 2 грудня 1917 р.)	278
<i>Файзулін Ярослав.</i> Невідомі спогади генерал-хорунжого армії УНР Юрія Тютюнника	290

Археологічні розвідки

<i>Каряка Олександр.</i> Визначення Ольвії Понтійської як давньогрецького міста: нарис історії археологічних досліджень	304
---	-----

Рецензії та огляди

<i>Блануца Андрій.</i> Бовгиря А. Козацьке історіописання в рукописній традиції XVIII ст. – К.: Інститут історії України НАН України, 2010. – 304 с.	316
<i>Кононенко Василь.</i> Ентоні Д. Сміт. Культурні основи націй. Ієрархія, заповіт і республіка. Наукове видання. – К.: Темпора, 2009. – 312 с.	318

Наукове видання

УКРАЇНСЬКИЙ ІСТОРИЧНИЙ ЗБІРНИК–2011
Випуск 14

Головний редактор
Тарас Чухліб

Заступник головного редактора
Андрій Блануца

Комп'ютерна верстка
Світлана Блащук

Тексти подаються у авторській редакції

УКРАЇНСЬКИЙ ІСТОРИЧНИЙ ЗБІРНИК (2011) / Головний редактор Т. Чухліб; заступник головного редактора А. Блануца. – К.: Інститут історії України НАН України. – Вип. 14. – 322 с.